50257318 : สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

คำสำคัญ : การพัฒนาสื่อการศึกษา/การมีส่วนร่วม/ การจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำท่าจีน

มานียา รักษาผล: การพัฒนาสื่อการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เรื่อง การจัดการทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ.สมหญิง เจริญจิตรกรรม, รศ. ดร.โยธิน แสวงดี และ รศ. ดร.สุริยพงศ์ วัฒนาศักดิ์. 143 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่นในประเด็นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากร น้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน 2) เพื่อพัฒนาสื่อผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของนักเรียนในประเด็นการจัดการ ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนให้มีประสิทธิภาพ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยบทเรียนวีดิทัศน์เรื่อง การจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อ บทเรียนวีดิทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนรัตนโกสินทร์ สมโภชบวรนิเวศสาลายา จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 25 คน ได้มาโดยการ คัดเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1. สื่อวีคิทัศน์ เรื่อง การจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน 2. แบบทคสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนวีคิทัศน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเลลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที (t – test)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่กุ่มน้ำท่าจีน ได้แก่ เครื่องมือในการเก็บ ตัวอย่างน้ำ โดยใช้ท่อพีวีซี การสังเถตสิ่งมีชีวิตในน้ำ การทำแพถ่าน แพหญ้าแฝก ในด้านประเพณีการ ทอดผ้าป่าสายน้ำ ในด้านรูปแบบของสื่อ ควรใช้สื่อวีดิทัสน์ ที่มีภาพเคลื่อนไหว การนำเสนอ เรื่อง ควรมีความ เร้าใจด้วยรูปแบบ วิธีการนำเสนอ และเนื้อหาที่ได้จากการเก็บข้อมูลในพื้นที่ ดูแล้วประทับใจและสามารถนำ สื่อดังกล่าวเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ได้รับกวามร่วมมือจากบุกคลในชุมชนท้องถิ่นตนเอง และคน นอกท้องถิ่นในวงกว้างได้
- 2. บทเรียนวีดิทัศน์เรื่อง การจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนมีประสิทธิภาพ 80.70 สูงกว่า เกณฑ์ 80 ที่กำหนดไว้
- 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนวีดิทัศน์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
  - 4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนวีคิทัศน์ อยู่ในระดับมาก ($\overline{x} = 3.67$)

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยศิลปากร	ปีการศึกษา 2554	
ลายมือชื่อนักศึกษา			
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1	2	3	

50257318: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY

KEY WORD: DEVELOPING EDUCATIONAL MEDIA / PARTICIPATION / MANAGEMENT OF WATER RESOURCES ON THE TACHIN RIVER BASIN

MANEEYA RAKSAPON: THE DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL MEDIA BY PUBLIC PARTICIPATION ON WATER RESOURCES MANAGEMENT ON THE TACHIN RIVER BASIN. THESIS ADVISORS: ASSOC. PROF. SOMYING JAREONJITTAKAM, ASSOC. PROF. YOTHIN SAWANGDEE, Ph.D., AND ASSOC. PROF. SURIYAPONG WATANASAK, Ph.D. 143 pp.

The purposes of this research were: 1) to find local wisdoms issues related to water resources management on the Tachin River Basin 2) to develop educational media through the participation of students related to water resources management on the Tachin River Basin 3) to compare the students' learning achievement before and after learning by using video lesson on water resources management on the Tachin River Basin 4) to study the students' satisfaction toward the video lesson on water resources management on the Tachin River Basin

The sample consisted of 25 students from Rattanakosin Sompotch School, Salaya, Nakhon Pathom Province during the second semester of academic year 2010 by using purposive sampling technique.

The instruments used for gathering data were: 1) the developed video on Water Resources Management on the Tachin River Basin 2) the learning achievement test 3) a questionnaire was used for surveying the students' satisfaction toward video lesson. Statistical analyses is this research were: percentage (%) Mean $(\bar{x})$ standard deviation (S.D.) and t-test.

The results of the research were as follows:

- 1) local wisdoms of water resources management on the Tachin River Basin consisted of tools for collecting water samples eg, PVC pipes, observation lives in the water, making charcoal rafts, making elephant grass rafts, patch up the stream. Media forms should be video, a moving pictures. The presentation should be exciting model. Presentation techniques and contents from storage areas were impressive. The media was published and publicized in order to get cooperation from people in local communities and world wide.
- 2) The effectiveness of the video lesson on Water Resources Management on the Tachin River Basin was higher 80.70 than the selected level 80.
- 3) The students' learning achievement after using video lesson on Water Resources Management on the

Tachin River Basin was significantly higher than before using video lesson at the 0.05 level.

4) The students' satisfaction on the developed video by the researcher was good. (x = 3.67)

Department of Educational Technology	Graduate School,	Silpakorn	University	Academic Year 2011		
Student's signature						
Thesis Advisors' signature 1	2		3			

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาสื่อการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เรื่อง การ จัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษาเป็น อย่างดีจาก รองศาสตราจารย์สมหญิง เจริญจิตรกรรม รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสวงดี และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุริยพงศ์ วัฒนาศักดิ์ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ศิริพงศ์ พยอมแย้ม และ รองศาสตราจารย์ บรรคล สุขปิติ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนให้คำปรึกษาทางด้าน วิชาการและให้คำแนะนำเพื่อความถูกต้อง สมบูรณ์ของงานวิจัย

ขอกราบขอบพระกุณ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ตลอดจนคณะครู อาจารย์ นักเรียน โรงเรียนวัดดอนหวาย และโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศศาลายา ที่ให้ความ ร่วมมือในการเก็บข้อมูลตลอดระยะเวลาการดำเนินการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณประกาศ ใชยราช คุณกรณิกา เทียนมีวัฒนา และพี่ ๆ เพื่อนๆ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระกุณ กุณพ่อวินัย กุณแม่ปราณี รักษาผล ผู้ที่ให้ทั้ง ชีวิต และกำลังใจ และให้การสนับสนุนด้านการศึกษามาโดยตลอด จนทำให้ผู้วิจัยประสบ ความสำเร็จด้วยดีเสมอมา

र्भगाम धार्म ।